

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge tujevostilke 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katoč, škofnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta št. 5, v sprejemni naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne politivste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglašne primeren popust, Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

## Veleizdajalci med Nemci.

Judeži Iskarjoti med Nemci so pridno na delu. Našo lepo avstrijsko domovino hočejo spraviti pod kapo surovega Prusa. Prejšnje čase so lovili kaline s slavljenjem Bismarka, ki je ustvaril z železom in krvjo nemško cesarstvo iz mnogoštevilnih nemških držav. Le Avstrija si je ohranila še samostalnost. Spomine na te čase, ko so vede in nevede lovili med Nemci izdajalce z Bismarkom, najdemo tudi po naših mestih. Celje ima svoj Bismarkov trg, istotako Cmurek, Maribor ima Bismarkovo ulico, istotako Ptuj. Marsikateri nemški prenapetnež pa še nosi izza časov svoje fantalinske dobe na urini verižici ali na zavrtnici podobo Bismarkovo.

Ko je Bismark umrl, ni imelo več njegovo slavljenje dovolj privlačne moči. Za to so prišli oni, ki hočejo iz Nemčije in Avstrije napraviti skupno državo — Vsenemčija bi se naj imenovala — in katero bi naj vlada nemška cesarska rodovina Hohencolerev, z novo vabo. Izdali so geslo: Samo kdor je protestant je pravi Nemec. Nemška cesarska rodovina Hohencolerev in večina prebivalstva v nemškem cesarstvu, se namreč pripozna k protestantovski krivoveri. Da bo pruska piketahauba rajši sprejela naše avstrijske Nemce pod svoje varstvo, zato bi naj že prej postali protestantje.

Pristaši politične struje, ki bi rada imela, da se naši katoliški cesarski hiši Habsburžanov vzame Avstrija in se prikloni Nemčiji, se imenujejo Vsenemci. Tudi na Spodnjem Štajerskem imamo med Nemci in nemškutarji veliko te politične golazni. Kakor drugod, tako so ti ljudje tudi pri nas začeli širiti protestantovsko gibanje in pripravljati tla za izgon Habsburžanov in za pogin Avstrije. Ni ga mesta in ni ga trga na Spodnjem Štajerskem, v katerem bi ne nastavili ti nemški izdajalci naše skupne domovine svojih protestantovskih mrež. Nekateri se vjamejo iz nevednosti v mreže, drugi, in teh je večina, se dajo sami radi vjeti. Izdajalci so, izdajalci domovine in vere.

Največ pristašev dobivajo protestantski Vsenemci med komiji nemških trgovcev in med pomočniki nemških obrtnikov. Potem sledijo dijaki. A dogaja se tudi, da se celo izmed uradništva in oficirjev nekateri ne vpišejo v protestantovske cerkev iz notranjega prepričanja, ampak iz izdajalskih nagibov. To je znamenje, da je med nemškim uradništvom v Avstriji, posebno na višjih lestvicah, mnogo gnjilega, kajti sicer bi ne mogli pripuščati tega versko-političnega izdajalskega protestantovskega gibanja celo med sodnim, finančnim in poštnim uradništvom.

## PODLISTEK.

### Kaj je novega?

(Pisje Klepetnja).

Oh ja, saj pravim, čim dalje časa človek živi in čim več sveta obhodi, tem več vidi, sliši in ve. Saj tako vem, da me poznate, potovka sem, stara Frančekova Micka, mi pravijo — no, pa še ni take sile, s vsako mlado se še grem — oh, kdo bi me pa ne poznal, še otroci me poznajo, ki šele komaj govore, in ki še niso bili dalje, kakor od hiše do hleva. No, pa oni gospodje, ki tam v Mariboru bukvice in časopise pišejo in tiskajo, onim ni zameriti, če me ne poznajo, saj vedno čepijo doma med tistim papirjem in nikamur ne gredo po svetu med ljudi, da bi kaj zvedeli. Še jetika se jih bo lotila, naj meni verjamejo. No, pa če jih nihče ne povabi, naj se pa enkrat pri meni oglase, ljudje jim bodo že povedali, kje me morajo iskati. Sedaj po Božiču enkrat, ko bom praseta zaklala, da bom mogla kaj boljšega pred nje postaviti, saj vem, da so bolj mesa navajeni, gotovo si ga najmanj vsako nedeljo privošči: jaz pa le juhico, ta me pokonec drži; pa še zvedeli bodo kaj pri meni, da bodo lahko več v časopise natiskali. Saj bodo sedaj ženitve, pa še kakšne druge novice jim bom povedala. Moj Bog svato! Saj mi še verjeli ne bodo: Ščepov, Brdenov, Ograjenov, Jakov, Jaronov, onegov — no, pa kaj bi, bodo že potem zvedeli. Za neveste tudi vse vem; pa le naj gotovo pridejo, bodo vse zvedeli. Oh, svet je že tako čisto narobe, vse gre križ kraž. Mo-

Med Slovenci si nemški izdajalci ne upajo napotiti naravnost za agitacijo za verski odpad. Temveč Slovence je treba najprej ponemškutariti, šele, ko so postali nemškutarji, so zreli, kakor za vsako zlobnost, tako tudi za verski odpad. To nalogo predpriprave je prevzel na Slovenskem ptujski „Štajerca“. Četudi ne naravnost, toda po ovinkih pripravlja Slovence za nemške veleizdajalske namene. V njegovih vrstah čitamo pogosto slavospeve na protestantske voditelje. Mnogi morda ne razumejo, kam peljejo „Štajerčevi“ migljaji, toda kdor pozna vsenemško politično kuhinjo, oni ve, da je štajercijanstvo le predpriprava za izdajalstvo domovine, cesarja in vere, za popolno veleizdajo.

Kdor se hoče ogniti nevarnega vrtinca, ki preti z veleizdajalsko smrtjo, naj se varuje „Štajerca“ in vseh nemških verskih odpadnikov. Kjer je kuga, tje se ne hodi!

## Politični ogled.

### Mala politična naznanila.

Dne 22. februarja: Nevarnost vojske med Kitajsko in Rusijo je za enkrat odstranjena. Kitajska se je uklonila zahtevam Rusije in obljubila, da bo skrbela za varnost ruskih podanikov, zlasti trgovcev, v vsakem oziru. — Sirijo se vesti o slabem zdravstvenem stanju črnogorskega kralja Nikite. Uradno se pa zatrjuje, da so vse tozadevne novice neresnične.

Dne 23. februarja: Spor v avstrijski socialni demokraciji se vedno veča. Nasprotja med češkimi in nemškimi socialnimi demokrati so že tako huda, da so oni češki sodrugi, ki gore za popolno zvezo z nemškimi, sklenili pretrgati vsako zvezo z onimi češkimi nacionalisti, ki hočejo samovoljno češko socialno demokracijo. — V turški zbornici je prišel na dnevni red državni proračun. Kaže velik primankljaj. — V državni zbornici združenih ameriških držav je bil sprejet načrt za mornarico, po katerem bo treba šteti ameriškanskim davkoplačevalcem okrog 200 milijonov za nove ladje.

Dne 24. februarja: V Perziji je nastal zopet mir. Ruski poslanik je naznanil uradno perzijskemu zunanjemu ministru, da so se umaknile ruske čete iz onih delov dežele, kjer so bili nemiri. — V parlamentu Združenih držav v Ameriki je prišlo do velikih preprirov. Dva poslancata sta se spozabila celo tako daleč, da sta šla s pestmi eden na drugega.

Dne 25. februarja: Na Francoskem je vzbruhnila čez noč ministrska kriza. Nekaterim se

zdi sedanje Briandovo ministrstvo še premalo protiversko, zato so nastopili proti njemu. Odstop uradno sicer še ni potrjen, pa zatrjuje se, da bo. — Med srbskim vojnim ministrom in nemškim poslanikom v Beogradu je prišlo do spora. V skupščini je vojni minister v nekem govoru osebno napadel nemškega poslanika s tem, da mu je predbacival okoriševanje pri naročilih za srbsko vojsko. Minister bo moral odstopiti.

Dne 26. februarja: Danes je ravno petdeset let, odkar smo dobili državni zbor. Ni bil seveda sestavljen tako, kakor je sedaj. Imel je sicer gosposko in poslansko zbornico, toda v zadnji so bili samo zastopniki izvoljeni od deželnih zborov. Štajerske Slovence je zastopal poslanec Hermann, ki je bil rodom Nemec, a pošten mož. — Danes praznuje tudi bolgarski kralj Ferdinand svoj 50. rojstni dan. Kot knez je prišel na Bolgarsko dne 14. avgusta 1886; l. 1908 se je pa proglasil za kralja. — Listi pišejo, da bo dobila Kitajska ustavo, toda radi vseh predpriprav se parlament ne bo otvoril pred letom 1917.

Dne 27. februarja: Odstop Briandovega ministrstva je sedaj tudi uradno potrjen. Kdo bo naslednik, se še ne ve. Imenujejo se različna imena. Protiverska politika se bo gotovo še ostreje nadaljevala kakor dosedaj. — Na Turškem so razmere vedno bolj zamotane. Nova mladoturška vlada ni prinesla zboljšanih razmer, ampak vsvarila še slabše. V ministrstvu se pojavlja ena kriza za drugo. Sedaj se poroča o demisiji ministrskega predsednika.

Dne 28. februarja: Kakor je bilo pričakovati, je podal srbski vojni minister radi svojega spora z nemškim poslanikom ostavko, ki bo sprejeta. S tem bo zadeva poravnana. — Na Kitajskem se zopet javlja gibanje proti vladarski hiši. Če bi prišlo do spremembe na prestolu, bi znalo vzbruhniti tudi preganjanje tujcev.

Dne 1. marca: Pri volitvah za državno zbornico na Rumunskem so zmagali konservativci. Dosedanja liberalna večina je popolnoma porazena. Njen voditelj Bratianu je podlegel. Volilni boj je bil zelo vroč. — Novo francosko ministrstvo še ni sestavljeno. Proticerkveni listi zahtevajo, da se mora začeti znova s hudo protiversko politiko. — Med Turčijo in Grško so razmere zopet nekam napete.

Dne 2. marca: Govori se, da bo stopil bosensko-hercegovski deželni predsednik general Varesanin v pokoj. Mož je star 70 let in je že pred časom vložil prošnjo za vpokojenje, toda ne morejo mu najti primerne naslednika. — Ministrska kriza na Francoskem je rešena. Ministrski predsednik je postal senator Mouis, ki je zelo nesamostojen človek in bo sa-

horske bukvice smo že tudi dobili; je kaj lepo branje notri! Bi že bilo, pa le za mlade ljudi, bi rekla, da ni, se še tako preradi imajo, potem pa če kaj takega bere, je pa čisto preč. Saj vemo, kaj se vse godi, ta ima to, ona tega, pa vse je še čisto mlado, mesto da bi počakalo; zakaj sem pa jaz? No, tak me naj pa le pridejo obiskat! Pa srečno!

Ja, za božjo voljo, kmalu bi bila pozabila, to jim pa že še moram povedati. Prvi dan sem šla iz Celja; precej jaje sem tisti dan v Celju prodala; o, jajca so sedaj draga, kdor jih ima! Dobi veliko za nje, kdor jih pa nima, jih mora pa drago plačati, je že tako. No, pa jaz jajca kupujem in prodajam, veliko nimam zraven, kakor razni jajčji baroni po Slovenskem, pa nekaj je le, hvala Bogu! Nimam čisto praznih rok, saj veste, mama so mi zapustili to-le beračijo, pa še dolga je bilo na njej, da se Bogu smili. Dolga se pa boji, ko hudega s pekla. Jaz pa se imam jajcam zahvaliti, da nimam več dolga, še nekaj na stran lahko dam za stare dni, ali pa če še kaj drugega pride, Bog ve, saj še nisem tako stara. Saj dedci kar letajo za menoj, jaz pa ne maram nobenega Vsak je vesel, če sme z menoj spregovoriti kakšno besedo. Če bi jim, vi gospodje v Mariboru, kdo pravil, da mene nobeden noče, nič mu naj ne verjamejo, on laže. Bodo že potem videli, ko me obiščejo, da še nisem tako stara, in nekaj denarja tudi imam. Sicer pa tako ne bom več dolgo, seboj pa hiše, vrta in njive tudi ne bom nesla, možila se pa tudi menda ne bom, če si še kako ne premislim, saj je še vedno čas. Če je človek malo varčen, si prav lahko nekaj prihrani. Mi prigo-varjajo, da bi se v Celje vozila po vlaku, jaz pa že ne, bi se mi še zmešalo na tistem zlodeju, jaz že ne

vem, Bog nas varuj, če so po poštenu poti znašli tisto lukomatijo. Pa pravim, če so Bog pa jegri hodili peš, zakaj bi pa jaz ne; kaj pa to vsak dan iz Laškega v Celje, to ni tak križ, saj imam pri tem tudi zaslužnje na onem svetu. Sicer pa tudi Bog ve, da nisem slaba, lažem ne, kradem ne, vbijam ne in obrekujej tudi ne. Kakšen je pa drugi svet dandanašnji, saj se vidi. Mlade deklinice bi moral človek z bčem v cerkev goniti, v gostilnicah se jih pa več vidi, ko dedcev. Jaz pa dajem Bogu, kar je božjega, in vsakemu, kar je njegovega.

Če bi me prišli obiskat, tako vem, da se bodo peljali z vlakom, ker imajo bolj slabe noge, tak pa naj izstopijo na Laškem. A tam ni potem peš daleč k meni. Jaz pridem v štirih urah, oni bodo pa že štiri in pol rabili.

Da, ko sem tako dobro prodala oni dan jajca v Celju, pa se napravim proti domu; oh, mrzlo je bilo, pa snežilo je; zimo imamo že, zimo. Smo jih že toliko prestali, bomo še to. Bog svojih ne zapustijo. Pa stopam po cesti, pa jaz ne hodim rada v gostilne, Bog me naj jih varuje; na kakšnem božjem potu kakšno juhico, to mi dobro dene, drugega pa že ne. Zapravljati je greh. Oni dan sem pa le morala v gostilno, saj vam je znana Ježova gostilna, pa nisem šla pit; natakariči Mari sem nesla škrabulček in ru-deč trak za mačko za na vrat. Eh, Mari so dobra ženska, maček imajo in psov, da jih ne presteješ, dobro sree imajo, dobro. Pa vse redijo in hranijo. Sami od svojega si odtrgajo, da tej ljubi živinici dajo. Oh, kar solze mi stopijo v oči, ko vidim, v kakšni ljubezni mačke pa psi iz Marijinega krožnika jedo. To je usmiljenost, to je ljubezen. Pa le eno črno mačo, ki



mo igrača v rokah prostozidarjev. Francoske katoličane čakajo zelo hudi boji. Novemu ministristvu ne prerokujejo dolgega življenja.

**Dne 3. marca:** Proticerkveni boj na Portugalskem se nadaljuje. Sedaj je ministrski svet prepovedal čitanje pastirskega lista škofov med službo božjo. — V Monakovem na Bavarskem je umrl voditelj bavarskih katolikov, dr. Daller. Bil je star 78 let. Bavarskemu deželnemu zboru je pripadal od leta 1861. Bil je splošno priljubljen in ga bodo bavarski katoliki težko pogrešali. — Turčija se je začela z veliko mrzlico oboroževati. Kakor poročajo listi, je odpotovala večja komisija častnikov iz Carigrada v inozemstvo, kjer bo preiskala in preizkušala razne topove in druge vojne potrebnosti.

**Dne 4. marca:** Danes je bilo zaključeno zasedanje delegacij. To zasedanje je bilo izvanredno važno in bo še velepomembno za naš bodoči razvoj. Skupnemu ministristvu se je dovolilo vse, kar je potrebno, da se bo naša vojaška sila lahko razvijala, kakor zahtevajo naše državne koristi.

**Dne 5. marca:** Na Dunaju se je vršilo velikansko zborovanje proti „los von Rom“ gibanju. — Na Francoskem so se pričeli puntati ribiči. Med njimi in lastniki ladij je prišlo do pretepov in je moralo orožništvo poseči vmes.

**Dne 6. marca:** Brezverci vprizorjajo na Portugalskem nova nasilstva. Kakor že omenjeno, so prepovedali čitanje pastirskih listov med službo božjo. Več duhovnikov, ki se niso hoteli ukloniti, je bilo aretiranih. Pri tem pa nastopajo Iramasoni kakor varuhi miru in reda. V svoji hinavščini so šli tako daleč, da so zastražili hiše škofa v Porto, češ, da bi ga varovali pred ljudstvom. Ker je pa znano, da so bili pri vstaji ravno vojaki največji razgrajati, se mora smatrati to odredbo za izzivanje in zasmehovanje. — V turškem parlamentu je prišlo do takih hudih nastopov, da je dal neki poslanec večine voditelju opozicije zašušnico. — Zmešani Garibaldi zopet straši. Zdaj razglasa, da bo šel rešit Albance izpod turškega jarma. Seveda nihče ne smatra postarane lahkotivca, ki se ima zahvaliti za vse imenu svojega očeta, za resnega.

## Razne novice.

**Duhovniška sprememba.** Gospod kaplan Janez Ho je prestavljen iz St. Pavla v Savinjski dolini v Ruše.

**Pogreb** † velečastitega gospoda Pintariča, kaplana ruškega, se je vršil v petek dne 3. marca, v Graecu. Ob 3. uri popoldne je blagoslovil velečastiti gospod župnik Andrej Bračič ob asistenci častitega gospoda kaplana Božička iz Selnice ob Dravi in enega patra usmiljenih bratov v cerkvi usmiljenih bratov telesne ostanke rajnega gospoda. Blagoslovljenja se je udeležilo 10 duhovnikov, en mariborski bogoslovec, rojak rajnega, usmiljeni brati, kakor tudi sorodniki rajnega. Gospod kaplan Pintarič, ki je bil zelo naobražen mož in zraven slikar, ki je slikal podobe za cerkvene zastave, počiva na centralnem pokopališču zraven drugih slovenskih duhovnikov, ki pridejo sicer iskat v Graec zdravja, pa najdejo le smrt. Bodi rajnemu gospodu zemlja na tujem lahka, delo duhovniško pa mu naj plača Bog! Naj počiva v miru!

**Drž. zbor** je začel včeraj, dne 8. marca po presledku, ki je bil zaradi zborovanj delegacij v Budimpešti potreben, zopet delovati. Posvetuje se o novem društvenem zakonu, po katerem bi se odpravila razlika med političnimi in nepolitičnimi društvi, ter se tudi dovolilo ženskam sodelovanje pri političnih društvenih prireditvah. Ali bo prišlo posvetovanje do zaključka, je dvomljivo, ker hoče vlada sama predložiti nov društveni zakon, s katerim bi po svoje spremenila določbe sedanjega društvenega zakona. Takoj nato se bo posvetovalo in sklepalo o nekaterih predlogih gospodarskega odseka, ki merijo na povzdigo kmetijskega proizvodjanja.

**V Budimpešti** so zadnjo soboto, dne 5. t. m. končale delegacije svoje delovanje. Dovolile so izredno veliko denarja za zgradbo novih ladij in za potrebne spremembe pri vojaštvu sploh. Izrazi sovražnega mišljenja italijanskega ljudstva proti Avstriji so napotili našo vojaško upravo, da se tako skrbno in na vsej črti oborožuje. Veselega iz delegacij smo izvedeli samo to, da se namerava kmalu vpeljati dveletna vojaška služba. Že meseca aprila bosta predložili avstrijska in ogrska vlada tozadevni predlogi.

**Na Dunaju** so imeli zadnjo nedeljo, dne 6. marca velikansko zborovanje, na katerem so obsodili veleizdajalsko protestantsko ali pro-od-rimovsko gibanje. Shod je pozdravil dunajski župan dr. Neumayer ter rekel, da je pro-od-rimovsko gibanje tuje tudi avstrijsko čutečemu nemškemu ljudstvu. Govoril je

je počeno, se mi je tako zasmililo. Krpo kot en ceker nosi na trebuhu, revica; ga bom poskusila jaz od Mari kupiti, potem vam ga pa pokažem, ko me obiščete. Pa kako so tam skrbni pri Ježovih, ostanki od jedi ne gredo nikdar v strat. Kar na krožnikih ostane, vedno mačke kar na mizi iz krožnikov pojedjo in polijejo. Zato imajo pa tam takšen božji blagoslov. Ostanki ne gredo tako v strat in krožnikov ni treba potem toliko omivati, to se pravi po božji volji gospodari. Zato pa tam tudi nekaj pod palcem glešajo; kruha jim ni treba nikoli stradati. O čula sem, da so jim Bog že milijone dali.

(Konec prihodnjšč.)

tudi med nepopisnim navdušenjem zborovalcev dunajski nadškof dr. Nagl. Pohvalil je, da so Dunajčani po ogromni večini udani katoliški cerkvi. Pročodrimovski protestanti so po večini tudi cesarju in avstrijski domovini nezvesti. Pozival je katoličane, da ostanejo složni in se ne pustijo drug proti drugemu nahujskati. Zborovanje se je vršilo v veliki ljudski dvorani dunajskega rotovža. Ker pa niso dobili vsi prostora, moralo se je uprizoriti eno zborovanje pod milim nebom. Tudi semkaj je prišel nadškof dr. Nagl ter imel navduševalec nagovor. Za nas Slovence sledi iz tega nauk, da ostanemo tudi mi zvesti katoliški cerkvi in njenim naukom, ter se ne damo vloviti ne od štajercijancev, ne od liberalcev.

**Drž. podpora** za Sp. Štajersko radi revščine, ki je nastopila v celih okrajih radi slabe vinske letine, toče itd., bode vendar v kratkem izplačana z zneskom en sto tisoč kron. Ker so oblasti rešitev te nujne zadeve tako dolgo zavlačevale, posređoval je posl. dr. Benkovič dne 6. t. m. v notranjem in finančnem ministristvu, opisal bedno stanje prebivalstva, množee se eksekucije itd., ter zahteval nujno rešitev aktov, ki že od novega leta leže v ministristvu; tudi je odločno ugovarjal, da bi se kaj črtalo od predlaganih podpor, ker so politične oblasti že itak prav zmerne predloge stavile; dalje je ostro protestiral, da so se že rešile prošnje za podporo celo iz okrajev, ki niso tako hudo prizadeti, med tem ko je Štajerska zastala; seveda zopet v sled počasnega delovanja naših političnih oblasti. Sekcijski načelnik baron Engel je obljubil in zagotovil, da dovoli vseh 100.000 K, kakor jih je predlagalo ministristvo za notranja dela, ki je že nekaj črtalo od svote, predlagane od namestije. Ta svota se razdeli na spodnještajerske vinorodne okraje in nekaj srednještajerskih krajev.

**Reklamacije.** Od več strani nam prihajajo pritožbe, da naš list ne prihaja redno. Da se to popravi, prinašamo v naslednjem obliki reklamacije, s katero se list zahteva. Reklamacija gre brez znamke. Na kuverto naj se poleg našega naslova zapiše debelo: reklamacija. V kuverto, ki ostane odprta, se vstavne navaden list papirja z besedilom: Reklamiram to in to številko „Slovenskega Gospodarja“, katere nisem dobil. Natančen naslov. To pismo se odda potem na pošto, kakor vsako drugo navadno pismo, in stvar je rešena.

**Ljudsko štetje.** Petrovče: Pri začetnem ljudskem štetju se je v občini Petrovče v Savinjski dolini našlo 2441 prebivalcev, med katerimi je 1134 moškega in 1307 ženskega spola; razun treh oseb so vsi katoličani. Navedenih 2441 prebivalcev petrovške občine je razdeljeno v posameznih krajih tako-le: Petrovče 303, Dobrišavas 218, Levec 350, Drešinjavas 242, Arjavas 323, Liboje 478, Kasase 271, Sv. Križ 76, Gorica 68, Ruše 47 in Mala Pirešca 65 prebivalcev.

**Ljubljana.** Ljudsko štetje je končano. Ljubljana ima 1863 hiš, med njimi 1769 obljudenih in 94 neobljudenih, 7887 strank in 41.727 prebivalcev, med njimi 38.661 civilnih in 3066 vojaških. Moških je 20.493, ženskih 21.234. Trajno navzočih je v Ljubljani 40.323, začasno pa 1404. Od prebivalcev je 17.434 Ljubljančanov, 15.547 prebivalcev ima svojo pristojnost na Kranjskem, 7618 v Avstriji sploh — skupaj je torej Avstrijcev 40.599; 673 je Prekolitavcev, 22 Bošnjakov in Hercegovcev, 343 inozemcev. Rimsko-katoliške veroizpovedbe je 41.139 ljudi, grško-katoliške 20, starokatoliške je 10; 61 je pravoslavni. 365 je protestantov, 109 židov, 22 jih je brez konfesije. Od 40.599 Avstrijcev je napisalo 33.846 slovenski občevalni jezik, 5950 nemški, 360 češki, 290 laški, 56 poljski, 95 hrvaški in srbski, 1 rusinski in 1 madžarski.

**Nemška „požrtvovalnost.“** Pred nekaj dnevi je v gostilni Lokoscheg v Storah pri Celju nekdo strl nabiralnik Schulvereina in pobral znesek približno 90 K. Pa so res „požrtvovalni“ — spodnještajerski „Nemci.“

**Izseljevanje.** Na občnem zboru vseh S. K. S. Z., ki se je vršil pred par leti na Koroškem, se je sicer sklenilo, da se naj po naših izobraževalnih društvi ustanovijo odseki za zasledovanje izseljevanja in preseljevanja, toda ne vemo, ali se je to sploh kje zgodilo ali ne. Vendar bi bilo to nujno potrebno, ker se moramo za izseljence brigati, če hočemo, da se nam narodno in versko ne izgubijo. Prosimo torej društva iz narodno-obrambnega stališča, da uvedejo take odseke ali pa da nam nemudoma in redno poročajo imena in kraj domačih izseljencev. Naš trud, da najdemo stik s slovenskimi kolonijami, bo ostal brezvspešen, ako nam naša društva po deželi v tem oziru ne gredo na roko. Podatki se pošiljajo na S. K. S. Z. v Mariboru.

**Same laži.** Povodom občinskih volitev v St. Lenartu so se pokazali liberalci zopet kot mojstri laži, kot pravi hudičevi učenci. Jetični celjski „Narodni List“ je skasljal svoje laži celo v poseben uradni članek, v katerem je vse zlagano in izmišljeno, razven kar piše o soustanovitelj liberalne stranke, notarju Stupici. Dr. Tiplič je prvi oddal svoj glas v II. volilnem razredu za slovenske kandidate, nadzoroval tudi volitev v III. razredu, potem je moral k bolniku, ker ga je že čakal voz. Po dogovoru bi ga moral sedaj v komisiji nadomestovati liberalci Stupica, toda ni prišel, ampak se je odpeljal na sprehod k Sv. Trojici. Roškar pa je, ker je bil bolan, pravočasno oskrbel, da voli namesto njega za posojilnico tovariš Vogrin v I. razredu, ki je res tudi volil. Liberalni advokat dr. Gorišek je prej obetal, da bosta tudi Aubla volila s Slovenci, ker ta slovenski advokat zahaja tu-

di v to nemško gostilno, ne pa v slovensko, a Aubla sta vkljub Gorišku volila z Nemci. Nad vsem postopanjem Goriškovim vlada med Slovenci veliko ogorčenje. Tudi slogaš dr. Kronvogel ni šel voliti!!

**Dvojnega umora** osumljen. V zadnjih letih ste izginili v ptujski okolici brez vsakega sledu dve mladi ženski pod okoliščinami, ki opravičujejo sum, da se je zgodilo hudodelstvo. Obe ženski ste bili za časa, ko ste izginili, v blagoslovljenem stanu, in sicer obe z možem, ki pride kot morilec v poštev in je sedaj pri okrožnem sodišču v Mariboru v preiskovalnem zaporu. Dokazano je, da ste bili obe ženski še kratko časa, predno ste izginili, v družbi tega moža, in ravno od tega trenutka naprej ni duha ne sluha. Obe ste bili baje močni, zdravi in radoživi ženski. Prvi slučaj se tiče Rozalije Lešnik, rojene l. 1881 v Draženeh pri Ptuj, dekle, ki je izginilo dne 14. vinotoka 1907. Druga ženska Magda Dukarič, rojena l. 1880 v Bednji na Hrvaškem, tudi dekle, o koji manjka vsaka sled od 19. rožnika 1910 naprej. Podatki, po katerih bi se dalo sklepati, oziroma ugotoviti, da je kdo imenovani ženski še pozneje kje videl ali da še živi, oziroma da ste se našli mrtvi, naj se naznanijo bližnji varstveni oblasti ali pa preiskovalnemu sodniku v Mariboru.

**Delavski tečaj** se vrši ta teden v Ljubljani. Udeležuje se ga tudi nekaj slovenskih krščansko-socialnih delavcev iz Štajerskega. V ponedeljek je predaval na tečaju dr. Korošec o predmetu: Delavstvo in politika.

**Naše posojilnice,** ki stojijo pod nadzorstvom ljubljanske Zadrugne Zveze, so se tudi zadnje leto varno in previdno vodile, kakor izvem iz dosedanjih občnih zborov. Ljudstvo ima popolno zaupanje v naše denarne zavode, in tega zaupanja ne bodo omajale ne „Štajerceve“ laži, ne hujškarije celjskih liberalcev. Mi gremo po poštenih poti naprej za blagor ljudstva!

**Za Slov. Stražo** je na gostiji Skrbot-Leskovar v Framu nabral kmet Vinko Potočnik 7 K 50 vin. — Nadalje so poslali č. g. p. Lenart Vavpotič, župnik pri Sv. Trojici v Haložah, 13 K, nabranih na zlati poroki Jožefa in Ane Vavpotič dne 8. februarja v Ormožu; g. Tiršek iz Rečice 12 K 50 vin., nabranih od vrle mladenke France Zavolovšek na gostiji Zavolovšek-Firšt, g. Al. Zamuda, župnik v Črešnjecih, 23 K 90 vin., od katerih se je nabralo 16 K na gostiji Matija Beve, in 7 K 90 vin. na gostiji Jožefa Frešer.

**Za S. K. Z.** je poslal č. g. Miloš Smid, župnik v Solčavi, 11 K od tamošnjih članov S. K. Z.

**Delovanje Südmarke.** Zadnji mesec je Südmarka izdala mnogo judeževih grošev in sicer: neki posestniki na Spodnje-Štajerskem 50 K, neki ubogi rodbini na Koroškem 1500 K, neki obrtnici v Trstu 50 K in nekemu poslovođu na Primorskem 100 K. Posojila so se pa dovolila: neki posestniki na Spodnjem-Štajerskem 400 K, za neko posestvo v jezikovnem okoliščini 7000 K, neki vdovi na Koroškem 100 K, nadalje 200 K kot prispevek za neki slovenski kurz, 200 K podpore nekemu učitelju na jezikovni meji in 50 K za knjižnico v mešanem kraju na Koroškem. Slovenci, še z večjo vztrajnostjo na delo za našo „Slovensko Stražo“! Podpirajte jo v njenem plodovitem delu!

**S. K. S. Z.** se zahvaljuje častitemu gospodu profesorju Kardinarju v Celju za veliko število lepih knjig, ki jih je blagovolil doposlati. Ker vrši S. K. S. Z. važno probujevalno in izobraževalno delo, je nujno potrebno, da dobi častiti gospod profesor prav mnogo požrtvovalnih posnemovalcev.

**Hrvaškega letošnjega palestinskega romanja** se udeležijo tudi pisatelj in župnik Ivan Nepomuk Jemeršič, ki bo potem celo romanje opisal, kakor je izdal tudi knjigo „Hrvati v Lurdu.“ Glavni vodja romanja bo frančiškan o. Kaiser.

## Mariborski okraj.

**m Seja odbora S. K. S. Z.** V zadnji seji (dne 2. t. m.) se je sklenilo imenovati za posamezne dekanjske odbore revizorje, katerim se bodo potem razposlale tozadevne tiskovine, da bodo izvršili revizijo naših društev, ki je za razvoj našega društvenega življenja postala nujno potrebna. Določeno se, da se vrši občni zbor S. K. S. Z. dne 30. t. m. ob 3. uri pop. v Mariboru. Vsa včlanjena društva, ki se niso naznanila svojih novih odborov centrali, se poziva, da to stori. Če bi pa mogoče kako društvo še ne imelo občnega zbora, se opozarja, naj stori to takoj, ker drugače bi znala delati politična oblast sitnosti. Rešilo se je tudi več prošenj društev na meji za podporo. Po seji odbora se je sestel sklep S. K. S. Z., ki ima nalogo, zapričeti protižganjarsko akcijo. Po daljši debati se je sklenilo še enkrat sledeče: 1. Na vse občine in na odličnejše naše somišljenike se bo razposlal cirkular s pozivom, naj nastopijo vedno proti podeljenju novih žganjetovnih koncesij. Če podeli oblast preko občine koncesijo, naj se obrne na poslanec. 2. Poskrbi naj se, da bodo prišle v splošno znane postavne določbe in naredbi glede žganjetov, da se potem lahko vse nerednosti in vsako izrabljanje naznani. 3. Na vsa glavarstva in na namestnijo se odpošlje od poslancev podpisan memorandum, v katerem se poziva oblasti, da ne dovolijo novih žganjetov in izumrlih koncesij ne prenašajo. 4. V naših listih se naj otvorijo stalne, protižganjarske rubrike.

**m Svečarsko obrt** g. Dufeka v Viktringhofovi ulici 30 (glej inserat!) je prevzel njegov nečak gosp. Ducheč. G. Dufek je bil vedno vester in pošten obrtnik. Upamo, da bo znal tudi njegov naslednik varo-